

Predstavitev študijskega programa prve stopnje
UMETNOSTNA ZGODOVINA - DVODISCIPLINARNA

1. Podatki o študijskem programu

Dvodisciplinarni študijski program prve stopnje *Umetnostna zgodovina* Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je triletni univerzitetni študijski program. Študijski program ne vsebuje posameznih smeri oz. modulov.

Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi diplomantka oz. diplomant študijskega programa strokovni naslov diplomirana umetnostna zgodovinarka (UN) in ... oz. diplomirani umetnostni zgodovinar (UN) in ..., pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline (predlog krajšave dipl. um. zg.)

2. Temeljni cilji študijskega programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskih dvodisciplinarnih univerzitetnih študijskih programov si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na področju obeh izbranih disciplin, so diplomanti usposobljeni pridobljena znanja povezovati med seboj in tako tudi z drugimi področji. Transfer znanja iz enega področja na drugega spodbuja fleksibilno uporabo pridobljenih znanj v različnih situacijah. Dvodisciplinarnost pospešuje sposobnost intra- in interdisciplinarnega prenosa pri uporabi znanja, metodologije, razumevanja strokovnih metod, pristopov in procesov. Cilj dvodisciplinarnih programov je usposobiti diplomant/ke za nove kompetence na podlagi razumevanja in povezovanja različnih vidikov predmetno specifičnega znanja. Širši družbeni interes dvodisciplinarnih programov je povečanje zaposljivosti diplomantov, kar sledi iz njihovega obvladovanja oz. poznavanja dveh strokovnih področij; usmerjenost v interdisciplinarno reševanje problemov zvišuje njihove možnosti na trgu dela.

Diplomant predlaganega študijskega programa pridobi znanje, ki po mednarodnih standardih velja kot temeljno znanje s področja umetnostne zgodovine. To mu omogoča prepoznavanje in kritično vrednotenje umetnostnih spomenikov ter njihovo umestitev v ustrezno časovno in prostorsko območje, gledano s širšim evropskim horizontom. Diplomant je poleg tega posebej usposobljen za poznavanje spomenikov v Sloveniji in z njo umetnostno povezanih sosednjih dežel.

Študijski program usposablja za delo v ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem, razvijanjem, propagiranjem, raziskovanjem, varovanjem umetnostnih in drugih, zlasti likovnih spomenikov ter za delo v turizmu, pa tudi v protokolu (vodenje delegacij, predstavitve umetnostnih spomenikov Slovenije).

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- so usposobljeni za sodelovanje pri reševanju strokovnih vprašanj;
- seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, ki jih tvorno prenašajo z enega področja na drugega;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo med obema strokama in z različnimi drugimi področji;
- svoja znanja prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo interdisciplinarno;

- zaradi poznavanja dveh strokovnih področij so bolj fleksibilni pri opredeljevanju in reševanju konkretnih vprašanj
- bolj celovito pristopajo k evidentiranju problemov in njihovem reševanju
- usposobljeni so uporabljati dva različna strokovna diskurza, ki jim omogočata jasnejšo argumentacijo
- imajo večjo sposobnost komuniciranja, ki izhaja iz razumevanje dveh pogledov in omogoča uspešno vključevanje v timsko delo
- informacije dvojno kontekstualizirajo;
- lažje in bolj kompetentno se odzivajo na nove izzive in se jim prilagajajo in/ali jih modificirajo;
- zavezani so profesionalni etiki ter so sposobni razvijati refleksijo o njej tudi v širšem družbenem kontekstu;
- zbirajo bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov;
- uporabljajo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij;
- sodelujejo pri ocenjevanju in zagotavljanju kakovosti lastnega dela;
- oblikujejo in sooblikujejo učinkovite medčloveške odnose;
- imajo zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenega znanja in pripravljenost za tako nadgradnjo.
- pridobijo veščino zbiranja in uporabe podatkov,
- pridobijo sposobnost analize in sinteze,
- pridobijo sposobnost uporabe osvojenega znanja v praksi,
- pridobijo sposobnost komunikacije osvojenega znanja v koherentni obliki,
- pridobijo sposobnost umeščanja novih informacij in interpretacij v kontekst in
- pridobijo sposobnost etične samorefleksije in zavezanost k profesionalni etiki.

Predmetno specifične kompetence, ki se pridobijo s programom Umetnostna zgodovina

- poznavanje osnov in zgodovine umetnostne zgodovine,
- sposobnost kritičnega, racionalnega pogleda na preteklost,
- sposobnost razumevanja dogodkov, procesov, sprememb in kontinuitet v diahronični perspektivi,
- razumevanje vpetosti umetnostnih dogajanj v zgodovino,
- zavest o spreminjanju zgodovinskih interesov, kategorij in problemov, ki se odražajo v likovni umetnosti.

3. Pogoji za vpis v študijski program in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis na študijski program so določeni v skladu s členoma 38 in 38b Zakona o visokem šolstvu ter 115. členom Statuta Univerze v Ljubljani. V prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program se lahko vpiše:

- kdor je uspešno opravil maturo,
- kdor je uspešno opravil poklicno maturo katerikoli strokovnega področja in maturitetni preizkus pri predmetu umetnostna zgodovina,
- kdor je pred 1. 6. 1995 uspešno dokončal katerikoli štiriletni srednješolski program ter
- kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Predvideno število vpisnih mest je 30 za redni študij in 5 za izredni študij.

Če je sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati, ki so uspešno opravili maturo, v skladu s 41. členom Zakona o visokem šolstvu izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi*:

- splošnega uspeha pri maturi (60 %),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (20 %) in
- uspeha na maturitetnem preverjanju pri enem od izbirnih predmetov: umetnostna zgodovina, zgodovina, geografija ali drugi tuj jezik (20 %).

*kandidati bodo razporejeni po merilih, ki jih predvidevata obe stroki, v katere se študent želi vpisati

Kandidati, ki so uspešno opravili poklicno maturo kateregakoli strokovnega področja in maturitetni preizkus pri predmetu umetnostna zgodovina, bodo izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri poklicni maturi (60 %),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (20 %) in
- uspeha na maturitetnem preverjanju pri predmetu umetnostna zgodovina (20 %).

Kandidati, ki so pred 1.6.1995 uspešno dokončali katerikoli štiriletni srednješolski program, pa bodo ob omejitvi vpisa izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri zaključnem izpitu (40 %),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (40 %) in
- učnega uspeha iz naslednjih predmetov: zgodovina, umetnostna zgodovina in geografija v tistih letnikih, v katerih so se predmeti predavali (20 %).

Natančna določila so vsako leto objavljena v *Razpisu za vpis*, ki ga objavi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program

Po univerzitetnih dvodisciplinarnih študijskih programih prve stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvodisciplinarnim študijskim programom .

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po študijskem programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.-153. členom Statuta Univerze v Ljubljani:

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Umetnostna zgodovina** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje iz drugega v tretji letnik dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Umetnostna zgodovina** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoji za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki

študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študijskega programa

Pogoji za dokončanje študijskega programa so usklajeni s člani 159 do 162 Statuta Univerze v Ljubljani in Diplomskim redom Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Za dokončanje dvodisciplinarnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi med študijskimi programi veljajo za vse študijske programe na prvi stopnji (enopredmetne, dvodisciplinarne) na Filozofski fakulteti.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu/ji je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6-10 (pozitivno) ter 1-5 (negativno):

10	odlično	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro	nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami
8	prav dobro	solidni rezultati
7	dobro	dobro znanje, vendar z večjimi napakami
6	zadostno	znanje ustreza minimalnim kriterijem
	5-1 nezadostno	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

1. letnik

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Uvod v občo umetnostno zgodovino	doc. dr. Katja Mahnič	60			60	5
Uvod v slovensko umetnostno zgodovino	izr. prof. dr. Matej Klemenčič	60			60	5
Izbirni obdobjni predmet I–IV*	prof. ddr. Nataša Golob, izr. prof. dr. Martin Germ, doc. dr. Rebeka Vidrih, red. prof. dr. Samo Štefanac, doc. dr. Beti Žerovc doc. dr. Stanko Kokole	240			240	20
Predmeti druge študijske smeri						30
SKUPAJ						60

* opomba: študent lahko izbira med naslednjimi predmeti: Umetnost starega veka, Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi, Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi, Umetnost novega veka v Zahodni Evropi, Slovenska umetnosti srednjega veka, Slovenska umetnost novega veka

2. letnik

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Uvod v ikonografijo	izr. prof. dr. Martin Germ	60			60	5
Izbirni obdobjni predmet V*	red. prof. ddr. Nataša Golob, izr. prof. dr. Martin Germ, doc. dr. Rebeka Vidrih, red. prof. dr. Samo Štefanac, doc. dr. Beti Žerovc	60			60	5

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
	doc. dr. Stanko Kokole					
Proseminar iz obče umetnostne zgodovine I**	doc. dr. Rebeka Vidrih			30	30	3
Proseminar iz obče umetnostne zgodovine II**	doc. dr. Rebeka Vidrih			30	30	3
Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine	izr. prof. dr. Matej Klemenčič/doc.dr. Helena Seražin			30	30	3
Terenske vaje I	doc. dr. Robert Peskar/ doc. dr. Renata Novak Klemenčič			30	30	3
Terenske vaje II	doc. dr. Robert Peskar/ doc. dr. Renata Novak Klemenčič			30	30	3
Splošni izbirni predmet(i)					60	8
Predmeti druge študijske smeri						30
SKUPAJ						60

*opomba: študent lahko izbira med naslednjimi predmeti: Umetnost starega veka, Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi, Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi, Umetnost novega veka v Zahodni Evropi, Slovenska umetnosti srednjega veka, Slovenska umetnost novega veka

** opomba: študent lahko izbira enega od ponujenih proseminarjev iz obče umetnostne zgodovine

3. letnik

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Izbirni obdobjni predmet VI*	red. prof. ddr. Nataša Golob, izr. prof. dr. Martin Germ, doc. dr. Rebeka Vidrih, red. prof. dr. Samo Štefanac, doc. dr. Beti Žerovc, doc. dr. Stanko Kokole	60			60	5
Izbirni strokovni predmet I–III**	red. prof. ddr. Nataša Golob, izr. prof. dr. Martin Germ, doc. dr. Rebeka Vidrih, red. prof. dr. Samo Štefanac, doc. dr. Beti Žerovc, doc. dr. Stanko Kokole, izr. prof. dr. dr. Primož Lampič, doc. dr. Robert Peskar, red. prof. dr. Lev Kreft	60/30	0/30		60	15
Seminar iz sodobne umetnosti in	izr. prof. dr. Primož		60		60	5

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
umetnostne kritike	Lampič					
Predmeti druge študijske smeri						30
Diplomsko delo ***						5
SKUPAJ						60

*opomba: študent lahko izbira med naslednjimi predmeti: Umetnost starega veka, Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi, Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi, Umetnost novega veka v Zahodni Evropi, Slovenska umetnosti srednjega veka, Slovenska umetnost novega veka

**opomba: študent izbira med ponujenimi strokovnimi predmeti (Muzeologija, Konservatorstvo, Zgodovina fotografije, Zgodovina estetike) ali enim od obdobjnih predmetov

***opomba: študent izdelava diplomsko nalogo pri izbranem mentorju

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Splošni izbirni predmeti so predmeti, ki jih študent lahko prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oz. univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni. Študent lahko prosto izbira poljubno število Izbirnih predmetov v skupnem obsegu 8 KT. Seznam predlaganih izbirnih predmetov se spreminja glede na ponudbo drugih oddelkov Filozofske fakultete, drugih članic Univerze v Ljubljani, ter drugih univerz v Sloveniji in tujini. Študent lahko najmanj 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot programa prenese iz enega študijskega programa v drugega.

11. Učni načrti

Uvod v občo umetnostno zgodovino (doc. dr. Katja Mahnič)

Predmet študenta seznanja s temeljno umetnostnozgodovinsko terminologijo, razvojem discipline in njenimi osnovnimi teoretskimi pristopi. Snov je razporejena v naslednje tematske sklope: razvoj umetnostne zgodovine (od najstarejših zapisov o likovnih delih do umetnostne zgodovine kot humanistične znanstvene discipline); likovna umetnost in njeno preučevanje (pregled temeljne umetnostnozgodovinske terminologije); umetnostnozgodovinska teorija in metodologija (kaj je teorija, zakaj in kako jo uporabljamo; temeljne umetnostnozgodovinske teorije)

Uvod v slovensko umetnostno zgodovino (izr. prof. dr. Matej Klemenčič)

Predmet uvaja študente v metodologijo in dosežke slovenske umetnostne zgodovine ter zgodovino raziskovanja in znanstvenega vrednotenja zgodovine likovne umetnosti na Slovenskem od zgodnjega srednjega veka do danes ter jih seznani z najpomembnejšo bibliografijo. Vsebina: zgodovina umetnostne zgodovine na Slovenskem; pojav in razvoj metodološke problematike; naloge in tipi umetnostnozgodovinskih publikacij, njihovi avtorji; razvoj raziskovanja posameznih zgodovinskih obdobjev likovne umetnosti po zvrsteh do danes z osnovno bibliografijo.

Uvod v ikonografijo (izr. prof. dr. Martin Germ)

Študentje spoznajo ikonografijo kot eno temeljnih umetnostnozgodovinskih metod oz. disciplin in obvladajo teoretična izhodišča za pravilno razumevanje in ustrezno strokovno interpretacijo vsebine likovnega dela. S poznavanjem temeljnih metodoloških pristopov ikonografije

spremljajo razvoj vsebin, izraženih v umetnosti od starega veka dalje, njihovo kontinuiteto, spremenljivost, oblikovanje novih tem ter njihovo vpetost v kulturnozgodovinsko okolje in čas.

Umetnost starega veka (doc. dr. Stanko Kokole)

Predavanja so razdeljena v dva enosemestrski sklopa (štiri ure tedensko). V prvem delu pregleda se slušateljice in slušatelji seznanijo z najbolj vplivnimi dosežki starih civilizacij Mezopotamije in Egipta, egejskih kultur bronaste dobe v njihovem širšem sredozemskem kontekstu ter grške likovne umetnosti in arhitekture od njenih začetkov do klasične dobe; v drugem delu pa študentke in študenti dobijo tudi vpogled v bistvene slogovne smeri in ikonografske posebnosti ter mnogovrstne nove umetnostne naloge, ki so bile posebno značilne za helenistične monarhije in poznejši rimski imperij.

Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi (red. prof. ddr. Nataša Golob)

Predmet posreduje sklenjeno predstavitev formalnega in ikonografskega razvoja strok likovne umetnosti od zgodnjega srednjega veka do konca romanike. Upoštevan je razvoj v kontekstu družbenega in drugega kulturnega razvoja, več pozornosti je namenjene umetnostnemu dogajanju v deželah, katerih vpliv je bil pomemben za razvoj umetnosti v Sloveniji. V predavanjih izstopajo velike umetnine oz. spomeniški sklopi, ob katerih je mogoče spoznavati tudi analitične in interpretativne metode umetnostne zgodovine ter spremljati relativnost nekaterih znanstvenih trditev oz. slediti razvoju stroke, spoznati nova dognanja in sodobne raziskovalce in nove raziskovalne metode. Študenti lahko oblikujejo kritičen, odgovoren in racionalen odnos do objektov umetnostno zgodovinskih raziskav in tudi do stroke same. V okviru predmeta se seznanijo tudi z relevantno terminologijo in literaturo.

Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi (izr. prof. dr. Martin Germ)

Predmet se deli v dve veliki poglavji: pozni srednji vek (gotska umetnost) in zgodnji novi vek (umetnost zgodnje in visoke renesanse). V prvem delu študentje spoznavajo razvoj umetnosti od prehoda iz romanskega sloga v zgodnjo gotiko do izteka gotske umetnosti in uveljavljanja renesančnih likovnih form, v drugem pa razvoj renesančne umetnosti od njenih zametkov v zgodnjem 15. stoletju do apogeja visoke renesanse v zgodnjem 16. stoletju. Pregled zajema vsa bistvena področja umetniške ustvarjalnosti: arhitekturo, kiparstvo, slikarstvo in umetno obrt.

Umetnost novega veka v Zahodni Evropi (doc. dr. Rebeka Vidrih)

Predmet je organiziran v obliki dvoletnega cikla. Študenta seznanja z razvojem zahodnoevropske likovne tvornosti od sredine 16. do sredine 20. stoletja. V prvem letu je zaobjeto časovno obdobje od cerkvenega razkola do francoske revolucije, v drugem pa obdobje od prevlade razsvetljenstva do časa družbenih sprememb v 60-ih letih 20. stoletja. Študent spoznava oblikovne, vsebinske in funkcijske novosti, ki se pojavijo v zahodnoevropskem slikarstvu, kiparstvu, oblikovanju, arhitekturi in urbanizmu kot posledica spreminjajočih se gospodarskih, družbenih, kulturnih, religioznih in intelektualnih dejavnikov. Posebna pozornost je namenjena tudi obravnavi vloge likovne tvornosti pri omenjenih spremembah. Študent se seznanja z najnovejšimi raziskovalnimi problemi, povezanimi z likovno tvornostjo obravnavanega obdobja, raziskovalci, ki se z njimi ukvarjajo, in njihovimi najpomembnejšimi deli.

Slovenska umetnosti srednjega veka (red. prof. dr. Samo Štefanac)

Predmet obravnava razvoj arhitekture, kiparstva in slikarstva na Slovenskem po zgodovinskih obdobjih (zgodnji srednji vek, romanika, zgodnja, zrela, pozna gotika), in sicer ob upoštevanju vsakokratnih zgodovinskih (gospodarskih, političnih, kulturnih, idejnih) okoliščin kot tudi z vidika osnovnih umetnostnozgodovinskih metod (funkcionalistične, vsebinske, slogovne) ter umetnostno zemljepisnih položajev. Poudarek je na ključnih spomenikih in avtorjih, ki sta jim namenjena nadrobnejši prikaz in umetnostnozgodovinska analiza. Pri posameznih pomembnejših slogovnih pojavih so nakazani zgledi in spodbude izven ožjega slovenskega ozemlja, ki naj obravnavano spomeniško gradivo postavijo v kronološko razvojni in slogovni okvir širšega evropskega prostora. Obravnavo spomeniškega gradiva spremlja tudi kritičen pretres bibliografije.

Slovenska umetnost novega veka (izr. prof. dr. Matej Klemenčič/ doc. dr. Beti Žerovc)

Predmet je organiziran v obliki dvoletnega cikla. Prvi del cikla zajema pregled zgodovine umetnosti zgodnjega novega veka na slovenskem ozemlju in v bližnjih z njim povezanih središčih. Glavne umetnostne zvrsti (arhitektura, kiparstvo in slikarstvo, vključeni so tudi nekateri ključni primerki umetne obrti) so predstavljene v širšem kulturnozgodovinskem kontekstu, poudarjeni so posamezni problemi ikonografije (reformacija, protireformacija, vpliv posameznih cerkvenih redov, žanri, Iconologia Cesarja Ripe, emblemi ipd.), naročništva, migracij umetnikov in njihovih del, importi ipd.

Drugi del cikla zajema zgodovinski pregled od leta 1820 do današnjega časa. Izhajajoč iz kulturnozgodovinskega konteksta temelji na predstavitvi slogovnega in motivnega razvoja ter se od tod usmerja v oznake najznačilnejših ustvarjalcev in vsestransko interpretacijo in oceno njihovih umetniških del. Prikazani so odmevi neoklasicizma, zlasti bidermajer z vprašanjem romantike, historizem ter nastajanje realizma. Poseben poudarek je posvečen umetnosti Moderne in novim smerem po 1. svetovni vojni in razcvetu umetnosti po 2. svetovni vojni. Pri tem je upoštevana vsa umetnost na slovenskih tleh, tako delo domačih kot priseljenih ali potujočih ustvarjalcev oz. vloga umetnostnega importa. Osvetljena so medsebojna razmerja, tudi pomen širših, sprva zlasti nemških in italijanskih, v 20. stoletju pa jugoslovanskih, posebej zagrebških izhodišč za oblikovanje slovenske umetnosti; prikazana je njena umetnostno geografska raznolikost, zlasti v 20. stoletju od t. i. impresionizma dalje pa tudi oblikovanje slovenske likovne umetnosti kot vse izrazitejše nacionalne identitete.

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine I (doc. dr. Rebeka Vidrih)

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine se smiselno povezuje s predavanji iz Uvoda v občo umetnostno zgodovino. Zastavljen je v smislu razumevanja in praktičnega obvladovanja vsestranske umetnostnozgodovinske interpretacije umetnostnih spomenikov. V proseminarju so z izbranimi primeri ilustrirane metode stilne in ikonografske analize likovnega dela. Izhodišče je v natančnem, celovito zajetem opisu, iz katerega je razvidna posameznikova sposobnost vizualne percepcije spomenika. Temu sledita stilna in ikonografska analiza ter umestitev dela v prostor in čas. Vaje so osnovane na spomenikih slikarstva in umetne obrti. Vsebina proseminarja se iz leta v leto spreminja, tako da si sledijo različna obdobja evropske umetnostne zgodovine.

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine II (doc. dr. Rebeka Vidrih)

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine se smiselno povezuje s predavanji iz Uvoda v občo umetnostno zgodovino. Zastavljen je v smislu razumevanja in praktičnega obvladovanja vsestranske umetnostnozgodovinske interpretacije umetnostnih spomenikov. V proseminarju so z izbranimi primeri ilustrirane metode stilne in ikonografske analize likovnega dela. Izhodišče je v natančnem, celovito zajetem opisu, iz katerega je razvidna posameznikova sposobnost vizualne percepcije spomenika. Temu sledita stilna in ikonografska analiza ter umestitev dela v prostor in čas. Vaje so osnovane na spomenikih arhitekture in kiparstva. Vsebina proseminarja se iz leta v leto spreminja, tako da si sledijo različna obdobja evropske umetnostne zgodovine.

Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine (izr. prof. dr. Matej Klemenčič/ doc. dr. Helena Seražin v štud. letu 2013/14)

Cilj predmeta je usposobiti študente za opis in analizo spomenikov arhitekture, kiparstva in slikarstva, za kritično uporabo strokovne literature ter za samostojno oblikovanje strokovnih tekstov. Proseminar poteka v obliki vaj, pri katerih študenti aktivno sodelujejo. Aktivnosti na proseminarjih obsegajo pri arhitekturi: branje in interpretacijo tlorisov, prepoznavanje arhitekturnih tipov, opisovanje in analizo zunanjsčine in notranjsčine, slogovno analizo, prepoznavanje arhitekturnih členov in uporabo terminologije; pri kiparstvu in slikarstvu pa so obravnavane zvrsti, tehnike, slogovna analiza ter kontekst ob nastanku. Izbor spomenikov pokriva področja, s katerimi se že tradicionalno raziskovalno ukvarja slovenska umetnostna zgodovina: Slovenija ter prostor srednje Evrope, severne Italije in Jadranskega prostora.

Muzeologija (doc. dr. Katja Mahnič)

Namen predavanj je seznanjanje študentov z muzeologijo, ki proučuje muzealnost muzejskih predmetov, dejavnost muzejev, muzejsko teorijo in prakso zaradi varovanja dediščine, njene interpretacije in prenosov njenih sporočil. Predavanja so razdeljena na naslednje tematske sklope: zgodovina muzejev, razvoj muzejstva na Slovenskem, muzeologija kot posebna stroka, muzejski predmet, deponiranje in varovanje predmetov, muzejska dokumentacija, muzeologija in temeljne znanstvene discipline, muzejska razstava, stalna muzejska razstava, nove oblike muzejske prakse ter poslanstvo muzejev.

Konservatorstvo (doc. dr. Robert Peskar)

Namen predavanj je, da seznanijo študenta z osnovnimi nalogami in metodami dela v spomeniškem varstvu – konservatorstvu ter ga usposobi za prevzem začetnih nalog, ki jih ima umetnostni zgodovinar na področju konservatorstva. Predavanja so razdeljena na naslednja temeljna poglavja: teorija in metodika spomeniškega varstva, pravno varstvo, zgodovina spomeniškega varstva, znanstvenoraziskovalno delo v spomeniškovarstveni službi in dokumentacija ter spomeniškovarstvena služba v praksi.

Seminar iz moderne umetnosti in umetnostne kritike (izr. prof. dr. Primož Lampič)

Študent ob analizi in interpretaciji likovnih del spoznava ustvarjalna načela moderne likovne umetnosti ter njeno odvisnost od družbenega, kulturnega in intelektualnega konteksta, kar mu omogoča razumevanje modernih tokov likovne umetnosti. Ob izbranih primerih osvaja temeljne kriterije vrednotenja moderne umetniške ustvarjalnosti in razvija veščine celovitega kritičnega pristopa k likovnim delom. Študent pridobi znanja, potrebna za strokovno ustrezen kritični odnos do moderne likovne umetnosti (zbiranje in kritično vrednotenje podatkov, njihova analiza in

sinteza, oblikovanje lastnih spoznanj in njihova pisna in ustna predstavitev). Vsebina seminarja se vsako leto spremeni.

Zgodovina fotografije (izr. prof. dr. Primož Lampič)

Slušatelji spoznajo potek in okoliščine izuma fotografije, nekaj najvažnejših pionirskih in standardnih fotografskih postopkov, najpomembnejše stilne in konceptualne usmeritve, ustvarjalce ter skupine ustvarjalcev in njihova dela, se poučijo o vlogi fotografije v družbi, o odnosu novega medija do drugih zvrsti likovne umetnosti, zlasti do slikarstva, o njegovem položaju v sredstvih javnega obveščanja in na umetnostnem trgu. Posamezni tematski sklopi: komentar k osnovni študijski literaturi, strokovna terminologija in tehnične osnove fotografije, predzgodovina fotografije, obdobje mokre kolodijske plošče, obdobje t. i. suhega oz. želatinskega postopka, fotografija kot umetnost do začetka 1. svetovne vojne, modernizem v letih 1910 – 1945, realistične usmeritve v mediju do leta 1955, fotografija in tisk, modernizem po 2. svetovni vojni do 1980 ter fotografija v letih 1980-2000.

Zgodovina estetike (red. prof. dr. Lev Kreft)

Študenti umetnostne zgodovine se seznanijo z zgodovino estetike kot teorije umetnosti, lepote in čutnosti. Poseben poudarek velja vstopu v sodobne estetske probleme in razpotja, zlasti tista, ki so povezana s sorodnimi gibanji v umetnostni zgodovini. Poglavlja: kaj je estetika kot filozofska disciplina, kakšni so njeni sodobni rezultati, o čem so razpravljali estetiki v dvajsetem stoletju in o čem po njegovem zaključku, zgodovinski nastanek estetike in spremembe v njenem položaju filozofske vede, odnos do drugih umetnostnih ved, zgodovinski pregled filozofskih pogledov na umetnost, lepoto in čutnost, sodobna dogajanja v umetnosti in novejša razprava v filozofiji kulture ter protislovja in spopadi sodobne kulture (nacionalno in globalno v kulturi, feministična kritika tradicionalne kulture, post-kolonialne teorije, umetniško delo kot blago in estetizacija blaga v globalni kulturi).

Terenske vaje (doc. dr. Robert Peskar/ doc. dr. Renata Novak Klemenčič)

Terenske vaje so namenjene neposrednemu praktičnemu srečevanju študentov s spomeniki likovne umetnosti – bodisi s spomeniški objekti nepremične kulturne dediščine na terenu bodisi spomeniki premične dediščine, ki jih hranijo muzejske in galerijske inštitucije. Študentje s terenskimi vajami pridobijo znanje o umetnostnozgodovinskih in spomeniškovarstvenih metodologijah dela v praksi, osvojijo večino celovitega analitičnega pristopa k umetnostnemu spomeniku in razvijajo kriterije za praktično rabo pridobljenih teoretičnih znanj. Vsebine terenskih vaj so vezane na predavanja (pregledi slovenske in obče umetnosti, usmeritveni strokovni predmeti) in seminarje, vendar se obenem fleksibilno prilagajajo aktualnim dogajanjem v stroki (trenutni spomeniškovarstveni posegi, nova odkritja na terenu, pomembne razstave itd.).

Diplomsko delo (izbrani mentor)

Cilj Diplomskega dela je samostojno raziskovalno praktično ali teoretično delo študenta, v katerem pokaže, da je sposoben samostojne umetnostnozgodovinske obdelave izbrane teme. Pri tem se študent usposobi za dokazovanje ali zavrnitev postavljenih hipotez, obvlada iskanje in uporabo ustreznih virov in strokovne literature ter zna argumentirati svojo hipotezo.